

Într-adevăr, există o discrepanță între drepturile femeilor evidențiate în Coran și realitatea care predomină în lumea musulmană. Însă prezentarea femeilor musulmane ca ignorante, asuprite și supuse reprezintă o imagine stereotipă. Sunt nedreptăți un număr mare de femei musulmane, dar anumite construcții islamice specifice – familia, fericirea și personalitatea – le asigură sentimentul de auto-împlinire.

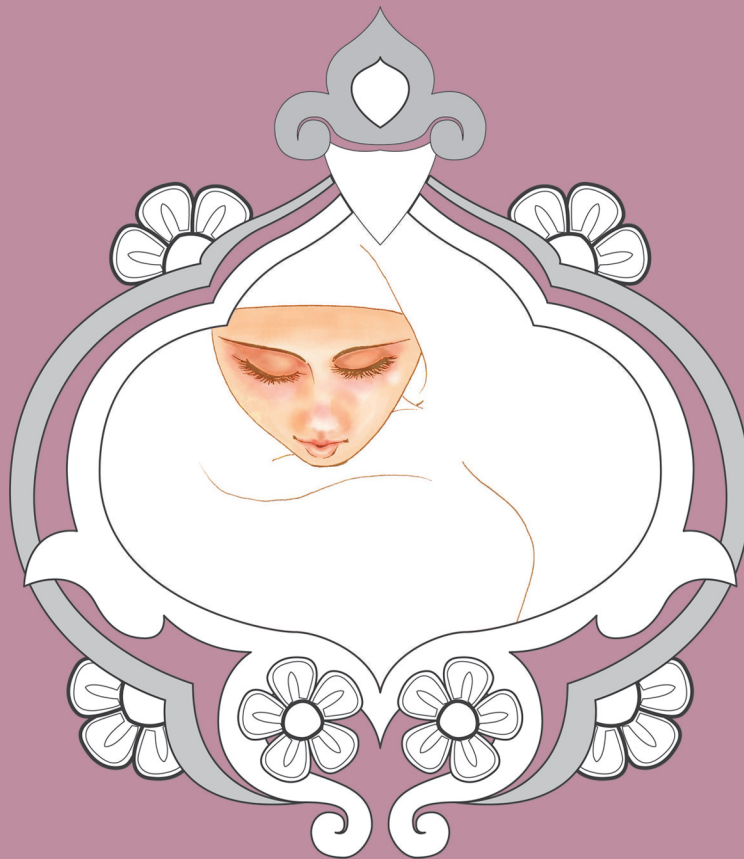

Asociația „Surori Musulmane”

BUCUREȘTI - Șos. Colentina nr. 373, sector 2
Telefon: 021/2410280, 0766805530, 0725763889

CONSTANȚA - Str. Major Șofran nr. 11, zona Delfinariu
Telefon: 0241/657739, 0341/411548, 0725439757

E-mail: surorimusulmane@yahoo.com
www.femeiamusulmana.blogspot.com
www.surorimusulmane.ro

Statutul Femeii în Islam

În numele lui Allah Cel Milostiv, Îndurător

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

STATUTUL FEMEILOR ÎN ISLAM

Drepturile și responsabilitățile femeilor sunt egale cu cele ale bărbaților, dar nu sunt neapărat identice. Această diferență este de înțeles, bărbații și femeile fiind diferiți prin alcătuirea lor fiziologică și psihologică.

Statutul femeilor în Islam este un subiect contemporan de mare interes atât din cauza divergențelor existente între practicile culturale din lumea musulmană și perspectiva islamică originară, cât și din cauza percepției eronate din Occident – Islamul subjugă femeia.

Un studiu imparțial al surselor primare ale Islamului, împreună cu analiza poziției femeilor în societatea în care Islamul a fost implementat, dovedește că, de fapt, pentru femei, Islamul reprezintă o binecuvântare specială.

„Înainte Islamului”, scrie autorul Atlasului Cultural al Islamului, „o femeie era văzută de părinții ei ca o amenințare pentru onoarea familiei și, prin urmare, «demnă» de a fi îngropată de vie încă de la o vârstă fragedă. Ca adult era un obiect sexual ce putea fi cumpărat, vândut sau moștenit. De la această poziție de inferioritate și incapacitate juridică, Islamul a ridicat femeile la o poziție influentă și de prestigiu în familie și societate.”

Drepturile și responsabilitățile femeilor sunt egale cu cele ale bărbaților, dar nu sunt neapărat identice. Această diferență este de înțeles, bărbații și femeile fiind diferiți prin alcătuirea lor

fiziologică și psihologică. Pornind de la această deosebire, un musulman nu poate concepe faptul că femeile sunt inferioare bărbaților. Este probabil mai adecvat a ne referi la abordarea islamică a relațiilor dintre sexe prevalându-ne de conceptul de „echitate” în loc de termenul folosit în mod curent – „egalitate”, termen care ar putea fi înțeles greșit, în sensul unei similarități și egalități absolute.

ASPECTUL SPIRITUAL

Textul sfânt al Gloriosului Coran și istoria primilor musulmani mărturisesc faptul că femeile sunt considerate la fel de importante ca și bărbații.

Islamul a respins ideea că Eva l-a tentat pe Adam să nu-l asculte pe Dumnezeu, cauzându-i astfel decăderea. Coranul spune că amândoi l-au nesocotit pe Dumnezeu și neagă ideea că femeile sunt sursa răului.

Într-o lume în care femeile nu erau mai mult decât obiecte ale satisfacției sexuale pentru bărbați și într-o perioadă de timp în care cercurile religioase se certau asupra problemei dacă femeile sunt sau nu ființe umane, cu suflet, Islamul a proclamat: „O, voi, oameni! Noi v-am creat pe voi dintr-un bărbat și o muiere și v-am făcut pe voi popoare și triburi, pentru ca să vă cunoașteți ...” [Coran 49: 13].

„O, voi, oameni! Fiți cu frică de Domnul vostru care v-a făcut dintr-o singură ființă și a făcut din aceasta și pe perechea ei și care a răspândit din cele două [ființe] mulți bărbați și femei! Fiți cu frică de Allah în numele căruia vă conjurați [unii pe alții] și [fiți cu frică de ruperea] legăturilor de rudenie, căci Allah este Veghetor peste voi!” [Coran 4: 1]

Bărbații și femeile aparțin aceluiași neam și au atât drepturi, cât și obligații, așa cum Stăpânul lor le-a promis lor în Gloriosul Coran:

„Eu nu las să se piardă nici o faptă plinită de vreunul dintre voi, bărbat sau muiere, deopotrivă unul cu altul.” [Coran 3: 195]

Astfel, în tradiția islamică, femeia are o identitate independentă. Ea este o ființă responsabilă de propriile drepturi și care poartă povara obligațiilor sale morale și spirituale.

ASPECTUL SOCIAL

Femeile au la fel de multe drepturi la educație ca și bărbații. Cu aproape paisprezece secole în urmă, profetul Muhammed ﷺ¹ a declarat că preocuparea pentru cunoaștere există în fiecare musulman, bărbat și femeie. Această declarație clară a fost pusă în aplicare în mod extins, de către musulmani, de-a lungul istoriei.

Islamul a ridicat poziția femeilor în societate și le-a tratat echitabil în raport cu bărbații, dar, în unele cazuri, precum cel al mamelor, de exemplu, le-a dat întâietate în fața bărbaților. Astfel, când un bărbat l-a întrebat pe profetul Muhammed ﷺ : „Cine este îndreptățit a fi tratat cu cel mai bun comportament de către mine?”, Profetul ﷺ

a răspuns: „Mama ta.” Bărbatul l-a întrebat: „Cine urmează?” Profetul ﷺ i-a răspuns: „Mama ta.” Profetul a răspuns: „Mama ta.” Bărbatul l-a întrebat: „Cine urmează?” Profetul a răspuns: „Mama ta.” Bărbatul l-a întrebat a patra oară: „Cine este următorul?” Profetul ﷺ i-a răspuns apoi: „Tatăl tău.”²

Cu o altă ocazie, când un bărbat a venit la Profet și și-a exprimat dorința de a se alătura unei expediții militare, Profetul ﷺ l-a întrebat dacă avea mamă. Când acesta i-a răspuns afirmativ, Profetul ﷺ l-a sfătuit: „Stai cu ea, pentru că Paradisul este la picioarele ei!”³

Ca fiice, femeile au dreptul la un tratament corect și egal din partea părinților. Profetul ﷺ le-a dat vești bune celor care nu și-au insultat fiicele sau nu și-au favorizat fiii în detrimentul fiicelor.⁴

O femeie are dreptul de a accepta sau de a refuza o cerere în căsătorie, iar consimțământul ei este o condiție pentru valabilitatea contractului de căsătorie. O căsătorie este bazată pe pace, dragoste și compasiune reciprocă. Dr. Jamal Badawi, un savant musulman canadian, afirmă în cartea sa – *Egalitatea sexelor în Islam*:

„Soțul este responsabil pentru întreținerea, protejarea și conducerea familiei în urma sfătuirii reciproce și a manifestării bunătații. Reciprocitatea și caracterul complementar al soțului și al soției nu înseamnă supunerea unuia față de celălalt. Profetul Muhammed ﷺ ajută la treburile gospodăriei, chiar dacă responsabilitățile pe care le avea și problemele cu care se confrunta în comunitate erau imense.”

Responsabilitatea de a menține valorile sociale și morale le revine atât bărbaților, cât și femeilor. Ambii trebuie să se abțină de la faptele și gesturile care ar putea provoca tulburări sufletești (pofte) altor oameni

decât soților lor legitimi sau care ar putea cauza suspiciuni legate de moralitatea lor.

Femeile au dreptul la libertatea de exprimare; la fel și bărbații. Printre primii musulmani, femeile participau la viața publică, mai ales în situațiile de urgență. Este relatat în Coran și consemnat în istorie că femeile nu doar și-au exprimat liber opiniile, ci au pledat și au participat la discuții serioase cu însuși Profetul ﷺ, precum și cu ceilalți lideri musulmani. Nu au fost închise în spatele gratiilor sau considerate fără valoare.

ASPECTUL ECONOMIC

Islamul acordă femeilor drepturi egale în a contracta, a întreprinde diverse afaceri, a câștiga și a poseda bunuri, independent de statutul marital. Viața unei femei, proprietatea și onoarea ei sunt la fel de sacre ca și cele ale unui bărbat. Dacă ea comite vreun păcat, pedeapsa ei nu este nici mai mică, nici mai mare decât cea a unui bărbat, într-o situație similară. Dacă este nedreptățită sau rănită, ea este despăgubită în mod egal, așa cum ar fi despăgubit un bărbat în situația ei.

Islamul le-a dat femeilor o parte din moștenire. Înainte de Islam, femeile erau private de această împărțire și, în plus, considerate ca parte a proprietății moștenite de un bărbat. Din această proprietate transferabilă, Islamul a făcut un moștenitor, recunoscând individualitatea aparte a femeilor. Fie că femeia este soție sau mamă, soră sau fiică, ea primește o anumită parte din proprietatea celui decedat, o parte care depinde de gradul ei de rudenie cu defunctul și a numărului de moștenitori. Chiar dacă defunctul dorește să o priveze de partea ei de moștenire, făcând un testament pentru celelalte rude sau în favoarea unei alte cauze, legea nu îi va permite să facă acest lucru.

Femeile sunt scutite de toate datoriile financiare. Ca soție, o femeie are dreptul să-i ceară viitorului soț o dotă (zestre) care va fi numai a ei. Ea are dreptul să-i ceară soțului să-i asigure bunăstarea și să o întrețină. Nu trebuie să muncească sau să împartă cu soțul ei cheltuielile familiei. Este liberă să păstreze, după căsătorie, tot ceea ce poseda înainte, iar soțul nu are nici un drept asupra acestor bunuri ale ei. Ca fiică sau soră, are dreptul la siguranță și bunăstare din partea tatălui și, respectiv, a fratelui. Acesta este dreptul ei. Dacă dorește să muncească sau să se întrețină singură și să-și asume responsabilitățile familiei, este liberă să o facă, cu condiția ca integritatea și onoarea ei să fie respectate.

Este clar că statutul femeilor în Islam este unul foarte înalt. Islamul le-a garantat femeilor drepturi care se potrivesc perfect cu obligațiile lor. Ceea ce a stabilit Islamul pentru femei este ceea ce se potrivește firii lor; le-a asigurat siguranță deplină și protecție împotriva unor împrejurări dezonorante și a nesiguranței vieții.

Note:

1. Relatat de Bukhari.
2. Relatat de Ahmad, Nasa'i și Al-Beihaqi.
3. Relatat de Ahmed.
4. Coran – 2:178; 4:45, 82: 93.

ﷺ - Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!